

Til: Departementet for Fiskeri, Fangst & Landbrug

Styrelse for Fiskeri, Fangst & Landbrug

Departementet for Infrastruktur og Miljø

Miljøstyrelse

Nuuk d. 14. oktober 2008

Vedr. Status notat for spættet sæl: Om behov for fredning.

Den spættede sæl gik drastisk tilbage i Grønland allerede i 1960'erne og 1970'erne, og siden da er den blevet meget sjælden i Grønland. Naturinstituttet har i mange år anbefalet en fredning, og NAMMCO anbefaler også et stop for fangsten, for at sikre at den spættede sæl ikke udrykkes i Grønland. Direktorat for Fiskeri, Fangst og Landbrug har da også delvist taget denne anbefaling til sig, idet der har været flere udkast til en ny bekendtgørelse om sæler (tilbage til 2001), hvor den spættede sæl er fredet. Processen er dog trukket i langdrag, og der er endnu ikke indført en fredning.

GN mener at en fredning p.t. er så presserende, at man bør indfører tiltag hurtigst muligt. Hvis den ny bekendtgørelse ikke kan vedtages hurtigt, da f.eks. ved at ændre den eksisterende bekendtgørelse, eller ved at udpege områder hvor sælfangst er forbudt. Da den spættede sæl er så sjælden i Vestgrønland, at der kun af og til ses enkelte dyr, er det ikke muligt at lave en troværdig optælling i dette kæmpe område. Da vi samtidig ikke tror at en tælling kan ændre vores anbefaling om fredning, vil dette ikke blive forsøgt. I det sydøstligste Grønland er der stadig en lille bestand, men forskellige observationer tyder på at den også er gået stærkt tilbage de sidste år, og derfor er fredningstiltag nu meget påkrævet.

I starten af det nye år udkommer der en NAMMCO bog om spættede sæler i Nordatlanten. Her vil der bl.a. være en status for de spættede sæler i Grønland, som opridser situationen, og man kan forestille sig at dette kan skabe en ny negativ opmærksomhed udenfor Grønland omkring den grønlandske sælfangst.

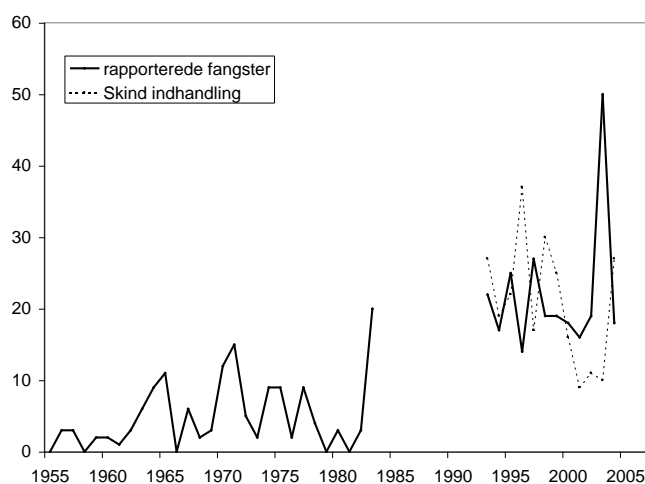
Nedenfor gives en kort gennemgang af vores forskning og af observationer på spættet sæl i 2008.

Observationer og fangststatistik fra de seneste år:

Der fanges af og til spættede sæler, langs Grønlands vestkyst, så der er sandsynligvis små restbestande rundt omkring. Fangstrapporteringen har desværre været så misvisende for spættet sæl, at den har ikke kunne bruges til at give et dækkende billede af denne fangst. Efter at man i Piniarneq 2006 oplyste om hvordan man kender den spættede sæl faldt rapporteringen til 77 i 2006 og 24 i første 9 mdr. af 2007, fra en gennemsnitlig fangst på næsten 700 de tre foregående år. Vi har fået navnene på dem som har meldt fangst af spættet sæl i 2006 og 2007, og har kontaktet 20 af dem. Tre personer som stod for i alt 8 fangster var fejlmeldinger. Desuden var der flere med høje usandsynlige fangster (op til 16 på en måned), som ikke kunne kontaktes. Af de 17 rapporter der var hold i, var 4 fanget i garn, og 4 ud af 13 var skudt i den tro at det var en anden sæl. Så selv om man freder den spættede sæl nu, så vil der stadigvæk fanges en del som bifangst og aktiv fangst grundet forkert artsbestemmelse.

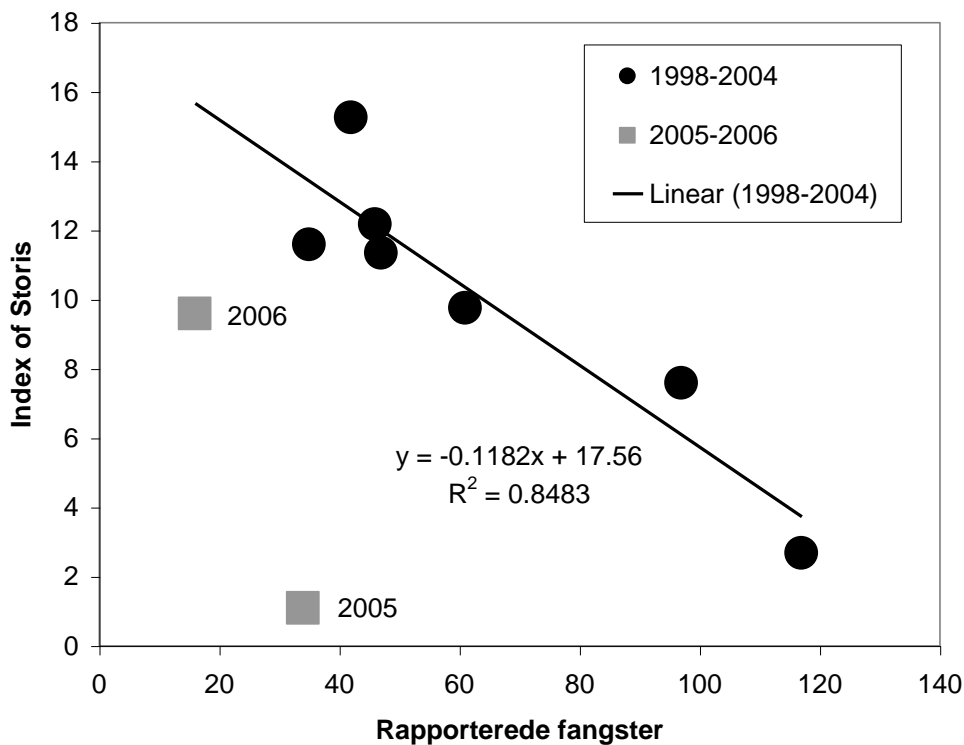
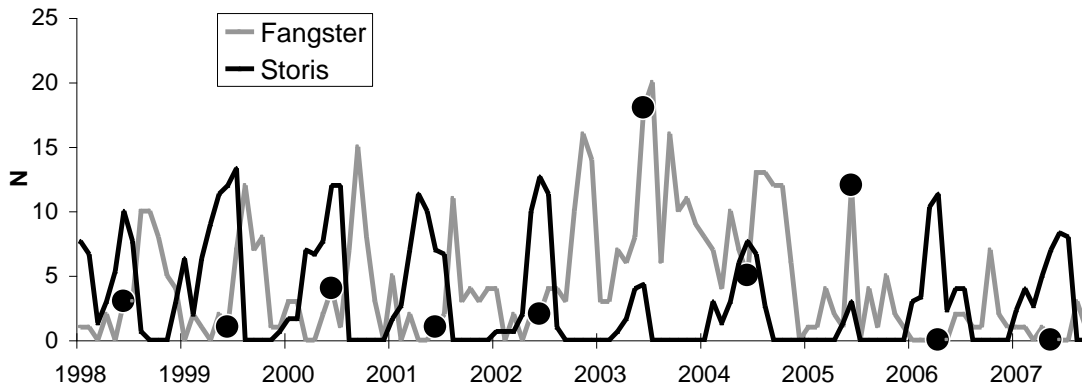
Alle de kontaktede personer i denne undersøgelse kom fra området nord for Nanortalik (Qaqortoq til Qeqertarsuaq). I det allersydligste Grønland fanges et mindre antal spættet sæl stadig regelmæssigt. Fra bygden Aapilattoq er der således kommet en kontinuerlig rapportering om få fangster fra flere forskellige fangere gennem årene. Disse fangere har også indhandlet næsten alle indhandlede skind fra spættet sæl, og i et antal der nogenlunde svarer til den rapporterede fangst.

I 2003 steg fangsterne fra Aapilattoq og fra andre af de sydlige bygger drastisk. Fangsterne i Aapilattoq var pludselig meget højere end skind indhandlingen, og GN fik derfor lavet en mindre interviews-undersøgelse, som viste at stigningen var god nok. En fanger havde eksempelvis fanget 25 spættede sæler, og solgt alle skindene privat.

Årsagen til de meget store fangster de senere år syntes at være manglende stori. Uden stori kan man komme ud til deres landgangspladser om sommeren, og sælerne søger også oftere

sig ind i fjordene i læ for dønninger. Der er derfor en tæt sammenhæng imellem fangsten i det sydligste Grønland og storis (se nedenstående figurer). Fangsterne foregår normalt i den periode, hvor der ikke er storis ved Kap Farvel (normalt ultimo juli til januar). I 2003 var der dog så lidt storis at fangerne kunne fange spættede sæler hele sommeren, også i juni, som er den periode hvor disse sæler menes at have unger (Juni fangster er mærket med • i figuren). Fangsterne var også relativt høje hele sommeren i 2004 og 2005.

Fangsterne i Sydgrønland var tæt korreleret med den samlede mængde storis frem til og med 2004. Fangsterne var dog ikke usædvanligt høje i 2005, selv om dette er året med den laveste mængde storis i den næsten 200 år lange tids-serie. I 2006 var storisen atter normal og dette år er fangsten den lavest rapporterede siden indførslen af Piniarneq. Det kan derfor tænkes at sælerne er blevet kraftigt reduceret i 2003-4 hvorefter korrelationen med storis forsvinder.

Noget tyder altså på at vi har haft status quo, eller med en stigning i antallet af spættet sæl ved Kap Farvel i 1980erne og 1990erne, hvor der var meget storis. De sidste år er det så nok gået kraftigt tilbage.

I sommers fløj GN ved Kap Farvel bl.a. for at prøve at finde ud af hvor disse sæler yngler. Områder der er nævnt i litteraturen som mulige ynglelokaliteter, blev overfløjet, men der blev ikke observeret nogen spættede sæler. Der arbejdes nu på at skaffe ekstern finansiering til satellit-sporing. Området blev derfor besøgt i september 2008, bl.a. for at undersøge mulighederne for at fange spættede sæler levende. I alt sås 8 sæler, som sandsynligvis var spættede sæler (kun en på land). Hver sæl optrådte enkeltvis og var meget sky.

Forsøget på at fange nogen til satellitsporingsstudiet starter sandsynligvis næste sommer. Derudover søges der midler i det interne budget for 2009 til at starte et projekt, hvor fangerne selv skal prøve at bestemme hvor mange sæler der er i Kap Farvel området. De 10 mest aktive fangere i Aapilaatoq skal hver låne et kamera med tele. De vil så få penge for billeder af spættede sæler på land. De spættede sæler har nogle meget markante pletter på bugen, som kan bruges til individuel genkendelse. Hvis man tager tilstrækkeligt mange billeder kan man derfor lave et ”mærkning-genfangst” estimat. I første omgang skal vi dog se hvor mange forskellige spættede sæler de kan finde den første sommer. De vil også få en dusør for at finde deres yngle-område (fotografere diende unger).

Vi mener at en sådan jagt med fotografiapparat, er en realistiske måde at finde ud af hvor mange der er tilbage i dette forholdsvis lille afgrænsede område. Samtidigt vil resultatet af undersøgelsen nok også have større chance for at blive accepteret af fangerne, da det jo er dem selv som udfører det. Vi vil dog ikke sætte dette i værk medmindre at de spættede sæler bliver fredede. Ellers betaler vi for at fangerne bruger tid på at opsøge og fotografere dem, for så at kunne skyde dem bagefter.

Kamera ved Majoqqaq

Nord for Kap Farvel området er der ikke længere kendte koncentrationer af spættet sæl, selv om disse sæler er kendt for at samles i yngle- og fælde perioden. I foråret 2008 hørte GN for første gang om observationer af spættede sæler ca. 80 km oppe af elven Majoqqaq ved Maniitsoq. Her skulle der være set 60-100 spættede sæler, og i efteråret 2007 skulle der være fanget 5 stykker der. For at følge disse sæler satte GN den 11 juli et kamera op der skal tage 4 billeder af området om dagen i et helt år. Det er muligt at denne gruppe sæler har boet uopdaget i Majoqqaq området i mange år, og en del af de strejfende spættet sæler, som er fanget i det centrale Grønland om vinteren og om foråret de sidste år, stammer sandsynligvis derfra. Udsigten til at kunne fortsætte med at leve beskyttet i Majoqqaq, er dog blevet kraftigt reduceret, nu hvor de er blevet opdaget.

Dette er endnu en grund til nu at haste behandle den planlagte fredning af spættet sæl.

Med venlig hilsen

Aqqalu Rosing-Asvid
Afdelingen for Pattedyr og Fugle